

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

2. dubna 2009 *

Ve věci C-394/07,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě Protokolu ze dne 3. června 1971 o výkladu Úmluvy ze dne 27. září 1968 o soudní příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech Soudním dvorem, podaná rozhodnutím Corte d'appello di Milano (Itálie) ze dne 27. června 2007, došlým Soudnímu dvoru dne 22. srpna 2007, v řízení

Marco Gambazzi

proti

DaimlerChrysler Canada Inc.,

CIBC Mellon Trust Company,

* Jednací jazyk: italština.

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení P. Jann (zpravodaj), předseda senátu, M. Ilešič, A. Tizzano, A. Borg Barthet a J.-J. Kasel, soudci,

generální advokátka: J. Kokott,
vedoucí soudní kanceláře: M.-A. Gaudissart, vedoucí oddělení,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 9. října 2008,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za M. Gambazziho B. Nascimbenem a M. Condinanzim, avvocati,

- za DaimlerChrysler Canada Inc. a CIBC Mellon Trust Company F. Alvinem, S. Pravettonim a A. Anglanim, avvocati,

- za italskou vládu I. M. Bragugliou, jako zmocněncem, ve spolupráci s W. Ferrante, avvocato dello Stato,

- za řeckou vládu T. Papadopoulou a O. Patsopoulou, jako zmocněnkyněmi,

- za vládu Spojeného království Z. Bryanston-Cross, I. Rao, jako zmocněnkyněmi a M. Gray, barrister,

- za Komisi Evropských společenství A.-M. Rouchaud-Joët, E. Montaguti a N. Bambarou, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 18. prosince 2008,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 27 bodu 1 Úmluvy ze dne 27. září 1968 o soudní příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 1972, L 299, s. 32), ve znění Úmluvy ze dne 9. října 1978 o přistoupení Dánského království, Irska a Spojeného království Velké Británie a Severního Irska (Úř. věst. L 304, s. 1, a – pozměněné znění – s. 77), Úmluvy ze dne 25. října 1982 o přistoupení Řecké republiky (Úř. věst. L 388, s. 1), Úmluvy ze dne 26. května 1989 o přistoupení Španělského království a Portugalské republiky (Úř. věst. L 285, s. 1), jakož i Úmluvy ze dne 29. listopadu 1996 o přistoupení Rakouské republiky, Finské republiky a Švédského království (Úř. věst. 1997, C 15, s. 1; dále jen „Bruselská úmluva“).

- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi M. Gambazzim, s bydlištěm v Luganu (Švýcarsko), a společnostmi DaimlerChrysler Canada Inc. (dále jen „DaimlerChrysler“) a CIBC Mellon Trust Company (dále jen „CIBC“), se sídlem v Kanadě, jehož předmětem je výkon dvou rozhodnutí, která byla vydána ve Spojeném království, v Itálii.

Právní rámec

Bruselská úmluva

- 3 Podmínky, za kterých jsou rozhodnutí vydaná v jednom smluvním státě uznána a vykonána v druhém smluvním státě, jsou upraveny články 25 až 49 Bruselské úmluvy, které jsou obsaženy v její kapitole III, nazvané „Uznávání a výkon“.

- 4 Článek 25 této úmluvy stanoví:

„Pro účely této úmluvy se ‚rozhodnutím‘ rozumí každé rozhodnutí vydané soudem smluvního státu bez ohledu na to, je-li označeno jako rozsudek, usnesení nebo nařízení výkonu rozhodnutí, včetně rozhodnutí o nákladech řízení vydaného soudním úředníkem.“ (*neoficiální překlad*)

5 Článek 27 body 1 a 2 uvedené úmluvy stanoví:

„Rozhodnutí se neuznají,

- 1) je-li takové uznání v rozporu s veřejným pořádkem státu, v němž se žádá o uznání;
- 2) jestliže žalovanému, v jehož nepřítomnosti bylo rozhodnutí vydáno, nebyl doručen návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost řádným způsobem a v dostatečném časovém předstihu, který mu umožňuje přípravu na jednání před soudem.“ (*neoficiální překlad*)

6 Článek 29 Bruselské úmluvy, který se týká uznávání rozhodnutí, a její čl. 34 třetí pododstavec, který se týká výkonu těchto rozhodnutí, shodně stanoví, že:

„Cizí rozhodnutí nesmí být v žádném případě přezkoumáváno ve věci samé.“
(*neoficiální překlad*)

Luganská úmluva

7 Původ Úmluvy o soudní příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, podepsané v Luganu dne 16. září 1988 (Úř. věst. L 319, s. 9; dále jen „Luganská

úmluva“), je spojen s vytvořením Evropského sdružení volného obchodu a zavedením, mezi smluvními státy této dohody a členskými státy Evropských společenství, systému, který je podobný systému Bruselské úmluvy.

8 Článek 27 bod 1 Luganské úmluvy stanoví:

„Rozhodnutí se neuznají

1) je-li takové uznání v rozporu s veřejným pořádkem státu, v němž se žádá o uznání.“
(*neoficiální překlad*)

9 Podle prohlášení zástupců vlád států, které podepsaly Luganskou úmluvu a které jsou členy Evropských společenství, je „žádoucí, aby Soudní dvůr Evropských společenství při výkladu Bruselské úmluvy náležitě zohlednil zásady, které vyplývají z judikatury k Luganské úmluvě“. (*neoficiální překlad*)

10 Současně s tím článek 1 protokolu č. 2 o jednotném výkladu Luganské úmluvy ukládá každému smluvnímu státu povinnost „náležitě zohlednit [...] zásady stanovené jakýmkoli relevantním rozhodnutím vydaným soudy jiných smluvních států“. (*neoficiální překlad*)

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 11 Z předkládacího rozhodnutí a z vyjádření předložených Soudnímu dvoru vyplývá, že v rámci návrhu na náhradu škody podaného společnostmi DaimlerChrysler a CIBC proti M. Gambazzimu vydal dne 26. února 1997 na návrh společností DaimlerChrysler a CIBC High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division usnesení, které jednak zakazuje M. Gambazzimu po určitou dobu nakládat s částí jeho majetku („freezing order“), a jednak mu ukládá povinnost poskytnout informace o určité části jeho majetku, jakož i povinnost předložit určité dokumenty, které se týkaly řízení ve věci samé („disclosure order“). Toto usnesení bylo doručeno dne 11. března 1997 švýcarskými orgány M. Gambazzimu, který se řádně dostavil na jednání před High Court.
- 12 Marco Gambazzi nesplnil nebo přinejmenším nesplnil v plném rozsahu „disclosure order“. High Court proto vydal na žádost společností DaimlerChrysler a CIBC dne 10. července 1998 usnesení, jímž se M. Gambazzimu zakazuje další účast na řízení, pokud ve stanovené lhůtě nesplní povinnosti ohledně poskytnutí požadovaných informací a předložení požadovaných dokumentů („unless order“).
- 13 Marco Gambazzi podal odvolání proti „freezing order“, „disclosure order“ a „unless order“. Všechna odvolání byla zamítnuta.
- 14 Dne 13. října 1998 vydal High Court nové „unless order“.
- 15 Vzhledem k tomu, že M. Gambazzi nesplnil ve stanovené lhůtě v plném rozsahu povinnosti stanovené posledně uvedeným usnesením, byl shledán vinným z „contempt of Court“ a vyloučen z řízení („debarment“).

- 16 Rozsudkem ze dne 10. prosince 1998, doplněným usnesením ze dne 17. března 1999 (dále jen „rozhodnutí High Court“), High Court rozhodl v nepřítomnosti M. Gambazziho, přičemž vyhověl návrhům společností DaimlerChrysler a CIBC a uložil M. Gambazzimu, aby jim uhradil z titulu náhrady škody částky ve výši 169 752 058 CAD a 71 595 530 CAD, jakož i částku ve výši 129 974 770 USD, zvýšené o příslušenství.
- 17 Na návrh společností DaimlerChrysler a CIBC rozhodl Corte d'appello di Milano (Itálie) usnesením ze dne 17. prosince 2004, že rozhodnutí High Court jsou v Itálii vykonatelná.
- 18 Marco Gambazzi podal proti tomuto posledně uvedenému usnesení odvolání. Tvrdí, že rozhodnutí High Court nemohou být v Itálii uznána, jelikož jsou v rozporu s veřejným pořádkem ve smyslu čl. 27 bodu 1 Bruselské úmluvy z důvodu, že byla vydána v rozporu s právy obhajoby a zásadou kontradiktornosti.
- 19 Za těchto podmínek se Corte d'appello di Milano, k němuž bylo podáno uvedené odvolání, rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Může na základě klauzule o veřejném pořádku uvedené v čl. 27 bodu 1 Bruselské úmluvy soud státu, v němž se žádá o výkon rozhodnutí, brát ohled na skutečnost, že soud státu, který vydal rozhodnutí, zcela upřel žalovanému, který se dostavil k soudu, možnost hájit se, a to na základě přijetí usnesení o vyloučení („debarment“) za výše popsaných podmínek; nebo brání uvedené ustanovení vykládané společně se zásadami vyplývajícími z článku 26 a následujících Bruselské úmluvy o vzájemném uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v rámci Společenství tomu, aby vnitrostátní soud považoval průběh občanskoprávního řízení, v němž je jednomu účastníku řízení zabráněno vykonávat práva obhajoby na základě usnesení o vyloučení vydaného soudem z důvodu nesplnění soudního příkazu, za odporující veřejnému pořádku ve smyslu čl. 27 bodu 1 uvedené úmluvy?“

K předběžné otázce

- 20 Podstatou této otázky předkládajícího soudu je, zda s ohledem na klauzuli o veřejném pořádku, uvedenou v čl. 27 bodu 1 Bruselské úmluvy, může soud státu, v němž se žádá o uznání, brát ohled na skutečnost, že soud státu původu rozhodl o nárocích žalobce, aniž by vyslechl žalovaného, který se řádně dostavil na jednání tohoto soudu, ale který byl usnesením vyloučen z řízení z důvodu, že nesplnil povinnosti uložené usnesením, které bylo vydáno již dříve v rámci téhož řízení.

Ke kvalifikaci rozhodnutí High Court s ohledem na článek 25 Bruselské úmluvy

- 21 Úvodem je třeba přezkoumat, zda rozhodnutí High Court představují rozhodnutí ve smyslu článku 25 Bruselské úmluvy, nebo zda, jak tvrdí M. Gambazzi, tato rozhodnutí neodpovídají této definici z důvodu, že nebyla přijata v souladu se zásadami kontradiktornosti a práva na spravedlivý proces.
- 22 V tomto ohledu je třeba připomenout, že se článek 25 Bruselské úmluvy vztahuje bez rozdílu na všechna rozhodnutí vydaná soudy smluvních států.
- 23 Soudní dvůr jasně zdůraznil, že všechna ustanovení Bruselské úmluvy, jak ustanovení kapitoly II týkající se příslušnosti, tak i ustanovení kapitoly III týkající se uznávání a výkonu, vyjadřují záměr dohlédnout na to, aby v rámci jejích cílů probíhala řízení vedoucí k přijetí soudních rozhodnutí v souladu s právy obhajoby. Měl však za to, že k tomu, aby taková rozhodnutí spadala do rozsahu působnosti uvedené úmluvy, stačí, aby šlo o soudní rozhodnutí, která před podáním žádosti o jejich uznání nebo výkon

v jiném státě než ve státě původu byla nebo mohla být v tomto státě původu, podle různých postupů, předmětem přezkumu ve sporném řízení (rozsudek ze dne 21. května 1980, Denilauler, 125/79, Recueil, s. 1553, bod 13).

- 24 Tak tomu je například v případě, kdy rozsudky pro zmeškání spadají do rozsahu působnosti Bruselské úmluvy a vyplývají i z jejího čl. 27 bodu 2, který se výslovně týká případu žalovaného, který nebyl přítomen.
- 25 Jak uvedla generální advokátka v bodě 24 svého stanoviska, rozhodnutí High Court byla vydána ve formě rozsudku a usnesení pro zmeškání v občanskoprávním řízení, které má v zásadě kontradiktorní povahu. Skutečnost, že soud rozhodl jako kdyby žalovaný, který se řádně dostavil na jednání, nebyl přítomen, nepostačuje k tomu, aby mohla být zpochybněna kvalifikace vydaných rozhodnutí. Tuto skutečnost lze zohlednit jen z hlediska slučitelnosti uvedených rozhodnutí s veřejným pořádkem státu, v němž se žádá o uznání.

K zohlednění vyloučení žalovaného z řízení s ohledem na čl. 27 bod 1 Bruselské úmluvy

- 26 Ve svém rozsudku ze dne 28. března 2000, Krombach (C-7/98, Recueil, s. I-1935, bod 23), Soudní dvůr rozhodl, že i když mu nepřísluší definovat obsah veřejného pořádku smluvního státu, přísluší mu nicméně kontrolovat meze, v jejichž rámci může soud smluvního státu použít tento pojem, aby neuznal rozhodnutí soudu jiného smluvního státu.
- 27 V tomto ohledu Soudní dvůr upřesnil, že použití klauzule týkající se veřejného pořádku je možné pouze v případě, že uznání nebo výkon rozhodnutí vydaného v jiném smluvním státu by narušilo nepřijatelným způsobem právní řád státu, v němž se žádá o uznání, neboť by tím byla porušena některá základní zásada. Porušení by mělo být ve

zjevném rozporu s právním pravidlem, jež je považováno za zásadní pravidlo právního řádu státu, v němž se žádá o uznání, nebo s právem, které je v tomto právním řádu uznáno za základní právo (výše uvedený rozsudek Krombach, bod 37).

- 28 Co se týče výkonu práv obhajoby, na které odkazuje předběžná otázka, Soudní dvůr připomenul, že mají výsadní postavení v organizaci a průběhu spravedlivého procesu a že patří mezi základní práva, jež vyplývají ze společných ústavních tradic členských států a mezinárodních nástrojů týkajících se ochrany lidských práv, se kterými členské státy spolupracují nebo se staly jejich členy, mezi nimiž má zvláštní význam Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsaná v Římě dne 4. listopadu 1950 (viz, v tomto smyslu, výše uvedený rozsudek Krombach, body 38 a 39).
- 29 Taková základní práva, jako je dodržování práv obhajoby, se ovšem neprojevují jako absolutní výsady, ale mohou v sobě zahrnovat i omezení. Tato omezení musí proto skutečně odpovídat cílům obecného zájmu, které sleduje dotčené opatření, a s ohledem na sledovaný cíl nepředstavovat zjevný a nepřiměřený zásah do takto zaručených práv.
- 30 Vláda Spojeného království vysvětlila, že zavedení „freezing order“, „disclosure order“ a „unless order“ má za cíl zaručit spravedlnost a efektivitu výkonu spravedlnosti.
- 31 Je třeba připustit, že takový cíl může odůvodnit omezení práv obhajoby. Jak uvedla italská a řecká vláda, právní řády většiny členských států stanoví sankce vůči osobám, které se v rámci občanskoprávního řízení dopouštějí průtahů, což nakonec vyústí v odepření spravedlnosti.

- 32 Takové sankce ale nemohou být zjevně nepřiměřené sledovanému cíli, kterým je zaručení efektivního průběhu řízení za účelem řádného výkonu spravedlnosti.
- 33 Co se týče sankce, ke které se přistoupilo ve věci v původním řízení, tedy k vyloučení M. Gambazziho z jakékoli účasti na řízení, představuje, jak uvedla generální advokátka v bodě 67 svého stanoviska, nejzávažnější možné omezení práv obhajoby žalovaného. Odůvodnění takového omezení tedy bude muset dostát velmi přísným požadavkům, aby nebylo považováno za zjevný a nepřiměřený zásah do těchto práv.
- 34 Je na předkládajícím soudu, aby s ohledem na konkrétní okolnosti projednávané věci, posoudil, zda tomu tak skutečně je.
- 35 Účastníci původního řízení v tomto kontextu odkázali na rozsudek vydaný dne 9. listopadu 2004 spolkovým soudem (Švýcarsko) (věc 4P082/2004). Tento soud uvedeným rozsudkem zamítl odvolání podané společnostmi CIBC a DaimlerChrysler proti rozhodnutí Tribunale d'appello del cantone Ticino (odvolací soud kantonu Ticino, Švýcarsko), kterým bylo zamítnuto uznání a výkon rozhodnutí High Court proti M. Gambazzimu ve Švýcarsku z důvodu jejich rozporu s čl. 27 bodem 1 Luganské úmluvy. Spolkový soud rozhodl, že vyloučení M. Gambazziho z řízení před High Court neodporuje švýcarskému veřejnému pořádku, měl však za to, že ostatní okolnosti, které předkládající soud v tomto řízení nezmínil, uplatnění klauzule týkající se veřejného pořádku nicméně odůvodňují.
- 36 V souladu s prohlášením zástupců vlád států, které podepsaly Luganskou úmluvu a které jsou členy Evropských společenství, je žádoucí, aby Soudní dvůr náležitě zohlednil zásady obsažené v tomto rozsudku spolkového soudu, a podle článku 1 protokolu č. 2 o jednotném výkladu této úmluvy, musí předkládající soud tyto zásady náležitě zohlednit.

- 37 K tomu je třeba uvést, že spolkový soud pro účely konkrétního použití klauzule týkající se veřejného pořádku, odkazuje na právo na spravedlivý proces a na právo být vyslechnut, tedy na zásady, na které odkázal Soudní dvůr ve svém již citovaném rozsudku Krombach a které byly připomenuty v bodech 27 a 28 tohoto rozsudku.
- 38 Pokud jde o konkrétní posouzení rozporu se švýcarským veřejným pořádkem provedené v projednávané věci v již citovaném rozsudku spolkového soudu, je třeba upřesnit, že tento názor nemůže formálně zavazovat předkládající soud. Tím spíše, že v projednávané věci tento posledně uvedený soud musí provést své posouzení s ohledem na italský veřejný pořádek.
- 39 Soudní dvůr nicméně musí, má-li splnit svoji interpretační roli, která byla připomenuta v bodě 26 tohoto rozsudku, upřesnit jím definované zásady tak, že uvede obecné kritéria, podle kterých musí předkládající soud postupovat při svém posouzení.
- 40 Je proto třeba uvést, že otázka slučitelnosti opatření o vyloučení, které přijal soud státu původu, s veřejným pořádkem státu, v němž se žádá o uznání, musí být posouzena s ohledem na celé posuzované řízení a se zřetelem ke všem okolnostem (viz, v tomto smyslu, rozsudek ze dne 2. května 2006, Eurofood IFSC, C-341/04, Sb. rozh. s. I-3813, bod 68).
- 41 V projednávané věci to znamená, že se musí zohlednit nejenom podmínky, na základě kterých byla v řízení před High Court přijata jeho rozhodnutí, o jejichž výkon se žádá, ale i podmínky, na základě kterých byly v dřívějším stadiu řízení přijaty „disclosure order“ a „unless order“.

- 42 Co se týče nejprve „disclosure order“, je na předkládajícím soudu, aby přezkoumal, zda a do jaké míry bylo M. Gambazzimu před jeho vyhlášením umožněno být vyslechnut k jeho předmětu a rozsahu. Přísluší mu také přezkoumat, jakými opravnými prostředky disponoval M. Gambazzi po vyhlášení tohoto „disclosure order“, aby se mohl domáhat jeho změny nebo zrušení. V tomto kontextu je třeba určit, zda měla dotčená osoba možnost dovolávat se všech skutkových a právních skutečností, které podle ní mohly podpořit její návrh, a zda tyto skutečnosti byly z meritorního hlediska přezkoumány při úplném dodržení zásady kontradiktornosti, anebo zda jí naopak bylo umožněno vznést pouze omezené otázky.
- 43 Pokud jde o neprovedení „disclosure order“ M. Gambazzim, je na předkládajícím soudu, aby ověřil, zda se M. Gambazzi mohl v rámci sporného soudního řízení dovolávat důvodů, které uvedl, zejména pak skutečnosti, že poskytnutí požadovaných informací by vedlo k porušení služebního tajemství, kterým je jakožto advokát vázán, a tím tedy k jeho trestní odpovědnosti.
- 44 Co se dále týče vyhlášení „unless order“, předkládající soud musí přezkoumat, zda M. Gambazzi disponoval procesními zárukami, které by mu zajistily skutečnou možnost napadnout přijaté opatření.
- 45 Co se týče konečně rozhodnutí High Court, kterými tento soud rozhodl o nárocích žalobců, jako kdyby byl žalovaný nepřítomen, je na předkládajícím soudu, aby přezkoumal, zda opodstatněnost těchto nároků byla v tomto nebo dřívějším stadiu řízení přezkoumána, zda M. Gambazzi měl v tomto nebo v dřívějším stadiu řízení možnost se k tomuto vyjádřit a zda disponoval opravným prostředkem.
- 46 Je třeba zdůraznit, že tyto testy – vzhledem k tomu, že mají za cíl pouze zjištění zjevného a nepřiměřeného zásahu do práva být vyslechnut – nemohou implikovat přezkum meritorních posouzení provedených High Court, jelikož takový přezkum představuje

přezkum ve věci samé, který je výslovně zakázán článkem 29 a čl. 34 třetím pododstavcem Bruselské úmluvy. Předkládající soud se musí omezit na identifikaci právních prostředků, kterými disponoval M. Gambazzi, a zjištění, zda v rámci těchto prostředků dostala posledně uvedená osoba možnost být vyslechnuta při dodržení kontradiktornosti a za plného využití práv obhajoby.

47 Na základě těchto testů zváží předkládající soud tyto jednotlivé okolnosti, aby mohl posoudit, zda s ohledem na cíl efektivního výkonu spravedlnosti, sledovaný High Court, lze vyloučení M. Gambazziho z řízení považovat za zjevný a nepřiměřený zásah do jeho práva být vyslechnut.

48 Na položenou otázku je tedy třeba odpovědět tak, že čl. 27 bod 1 Bruselské úmluvy musí být vykládán v tom smyslu, že soud státu, v němž se žádá o uznání, může s ohledem na klauzuli týkající se veřejného pořádku uvedenou v tomto článku zohlednit skutečnost, že soud státu původu rozhodl o nárocích žalobce, aniž by vyslechl žalovaného, který se řádně dostavil na jednání před tímto soudem, ale který byl vyloučen z řízení usnesením z důvodu, že neplnil povinnosti uložené dřívějším usnesením přijatým v rámci téhož řízení, pokud se domnívá, že na základě celkového posouzení řízení a se zřetelem ke všem skutečnostem se toto opatření o vyloučení zdá být zjevným a nepřiměřeným zásahem do práva žalovaného být vyslechnut.

K nákladům řízení

49 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

Článek 27 bod 1 Úmluvy ze dne 27. září 1968 o soudní příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, ve znění Úmluvy ze dne 9. října 1978 o přistoupení Dánského království, Irska a Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, Úmluvy ze dne 25. října 1982 o přistoupení Řecké republiky, Úmluvy ze dne 26. května 1989 o přistoupení Španělského království a Portugalské republiky, jakož i Úmluvy ze dne 29. listopadu 1996 o přistoupení Rakouské republiky, Finské republiky a Švédského království, musí být vykládán následovně:

Soud státu, v němž se žádá o uznání, může s ohledem na klauzuli o veřejném pořádku uvedenou v tomto článku zohlednit skutečnost, že soud státu původu rozhodl o nárocích žalobce, aniž by vyslechl žalovaného, který se řádně dostavil na jednání před tímto soudem, ale který byl vyloučen z řízení usnesením z důvodu, že neplnil povinnosti uložené dřívějším usnesením přijatým v rámci téhož řízení, pokud se domnívá, že na základě celkového posouzení řízení a se zřetelem ke všem skutečnostem se toto opatření o vyloučení zdá být zjevným a nepřiměřeným zásahem do práva žalovaného být vyslechnut.

Podpisy.